

Seat No.

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-VI Supplementary Examination: March/April-2023

Marathi (Optional) Paper-XIII

MARO13: Marathi Bhasha V Bhasha Vidnyan

Day and Date: Thursday, 13/07/2023

Total Marks: 60

Time: 12.30 PM To 2.30 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 कोणत्या भाषाशास्त्रज्ञाने हवामान व भौगोलिकता यांचा परिणाम उच्चारंवर होतो असे सांगितले ?
अ) याकोबसन ब) ऑस्टॉफ क) रुसो ड) ग्रीम
- 2 भाषा परिवर्तनाची आठ कारणे कोणी सांगितली ?
अ) स्वीट ब) गायकर क) जे. एच. ब्रेडसडोर्फ ड) सोस्यूर
- 3 भाषेच्या परिवर्तनाचे स्वरूप कसे असते?
अ) एकेरी ब) दुहेरी क) बहुविध ड) तिहेरी
- 4 भाषेत बदल होणे हे तिच्या कशाचे लक्षण आहे ?
अ) बदलाचे ब) संपल्याचे क) जिवंतपणाचे ड) मागासलेपणाचे
- 5 उच्चारण सुलभ करण्यासाठी एखादा स्वन शब्दाच्या मध्ये घातला जातो त्याला काय म्हणतात
अ. मध्यस्वनागम ब. आद्यस्वनागम क. अंत्यस्वनागम ड. स्वनलोप
- 6 भाषेचे मुख्य कार्य कोणते ?
अ) वाचन ब) लेखन क) संप्रेषण ड) भाषण
- 7 ज्या व्यंजनाचा उच्चारनाकातून होतो त्याला काय म्हणतात ?
अ) तालव्य ब) अल्पप्राण क) अनुनासिके ड) महाप्राण
- 8 मराठी व्यंजनातील कोणत्या व्यंजनांना संयुक्त व्यंजने असे म्हंटले जाते ?
अ) क, ख ब) क्ष, ज्ञ क) य, र ड) प, फ
- 9 अरविंद मंगरूळकर यांनी व्यंजन संख्या किती मानली ?
अ) ३५ ब) ४० क) २२ ड) १५
- 10 संस्कृतभाषेत किती वर्ण आहेत ?
अ) २५ ब) ५० क) २० ड) १०

- 11 'प्रमाणभाषा हे एक आदेशात्मक भाषिक रूप' असे प्रमाणभाषेबद्दलचे मत कोणत्या भाषाशास्त्रज्ञाने मांडले आहे ?
 अ) डॉ. ना. गो. कालेलकर ब) डॉ. दत्तात्रय पुंडे क) डॉ. अनिल गवळी ड) मो. के. दामले
- 12 मराठी ही निरनिराळ्या बोलींना समजावून घेणारी कोणती भाषा आहे ?
 अ) भाषा ब) प्रमाणभाषा क) बोली ड) भाषाशुद्धी
- 13 भाषा ही कोणत्याही स्वरूपाची संस्था आहे?
 अ) स्थिर ब) परिवर्तन पावणारी क) धावणारी ड) अस्थिर
- 14 प्रशासन, शिक्षणाचे माध्यम व समाजातील लेखी व्यवहार यात कशाचा वापर केला जात नाही ?
 अ) बोलीचा ब) प्रमाणभाषेचा क) उच्चारांचा ड) राष्ट्रभाषेचा
- 15 समाजाचे सांस्कृतिक संचित कशामुळे धोक्यात येते?
 अ) राजकारणमुळे ब) कलावंतामुळे क) समूहाच्या वितुष्टामुळे ड) बोली संपुष्टात आल्यामुळे

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 वर्णांचे उच्चारस्थानानुसार वर्गीकरण
- 2 स्वराचे व्युत्पत्ती नुसार प्रकार
- 3 सामाजिक चालीरिती किंवा पदधती
- 4 बोली निर्मितीची कारणे

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 आजच्या मराठीतील स्वर संख्या स्पष्ट करा
- 2 ध्वनी परिवर्तनाचे विशेष लिहा.
- 3 बोलीची संकल्पना व स्वरूप स्पष्ट करा
- 4 प्रमाण मराठी भाषेची वैशिष्ट्ये सांगा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 व्यंजन म्हणजे काय ते सांगून त्याचे प्रकार स्पष्ट करा.
- 2 बोली म्हणजे काय ते सांगून बोलीचे विशेष स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-VI Supplementary Examination: March/April-2023

Marathi (Optional) Paper-XIII

MARO13: Marathi Bhasha V Bhasha Vidnyan

Day and Date: Thursday, 13/07/2023

Total Marks: 60

Time: 12.30 PM To 2.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 कोणत्या भाषाशास्त्रज्ञाने हवामान व भौगोलिकता यांचा परिणाम उच्चारंवर होतो असे सांगितले ?

अ) याकोबसन ब) ऑस्टॉफ क) रुसो ड) ग्रीम

Option 2

2 भाषा परिवर्तनाची आठ कारणे कोणी सांगितली ?

अ) स्वीट ब) गायकर क) जे. एच. ब्रेडसडोर्फ ड) सोस्यूर

Option 3

3 भाषेच्या परिवर्तनाचे स्वरूप कसे असते?

अ) एकेरी ब) दुहेरी क) बहुविध ड) तिहेरी

- Option 2
- 4 भाषेत बदल होणे हे तिच्या कशाचे लक्षण आहे ?
अ) बदलाचे ब) संपल्याचे क)जिवंतपणाचे ड) मागासलेपणाचे
- Option 3
- 5 उच्चारण सुलभ करण्यासाठी एखादा स्वन शब्दाच्या मध्ये घातला जातो त्याला काय म्हणतात
अ.मध्यस्वनागम ब.आद्यस्वनागम क.अंत्यस्वनागम ड.स्वनलोप
- Option 1
- 6 भाषेचे मुख्य कार्य कोणते ?
अ) वाचन ब) लेखन क) संप्रेषण ड) भाषण
- Option 3
- 7 ज्या व्यंजनाचा उच्चारनाकातून होतो त्याला काय म्हणतात ?
अ) तालव्य ब) अल्पप्राण क) अनुनासिके ड) महाप्राण
- Option 3
- 8 मराठी व्यंजनातील कोणत्या व्यंजनांना संयुक्त व्यंजने असे म्हंटले जाते ?
अ)क, ख ब) क्ष,ज्ञ क) य,र ड) प,फ
- Option 2
- 9 अरविंद मंगरूळकर यांनी व्यंजन संख्या किती मानली ?
अ) ३५ ब) ४० क) २२ ड) १५
- Option 3
- 10 संस्कृतभाषेत किती वर्ण आहेत ?
अ) २५ ब) ५० क) २० ड) १०
- Option 2
- 11 'प्रमाणभाषा हे एक आदेशात्मक भाषिक रूप' असे प्रमाणभाषेबद्दलचे मत कोणत्या भाषाशास्त्रज्ञाने मांडले आहे ?
अ) डॉ. ना. गो. कालेलकर ब) डॉ. दत्तात्रय पुंडे क) डॉ. अनिल गवळी ड) मो. के. दामले
- Option 1
- 12 मराठी ही निरनिराळ्या बोलींना समजावून घेणारी कोणती भाषा आहे ?
अ) भाषा ब) प्रमाणभाषा क) बोली ड) भाषाशुद्धी
- Option 2
- 13 भाषा ही कोणत्याही स्वरूपाची संस्था आहे?
अ) स्थिर ब) परिवर्तन पावणारी क) धावणारी ड) अस्थिर
- Option 2
- 14 प्रशासन, शिक्षणाचे माध्यम व समाजातील लेखी व्यवहार यात कशाचा वापर केला जात नाही ?
अ) बोलीचा ब) प्रमाणभाषेचा क) उच्चारांचा ड) राष्ट्रभाषेचा
- Option 2
- 15 समाजाचे सांस्कृतिक संचित कशामुळे धोक्यात येते?
अ) राजकारणामुळे ब) कलावंतांमुळे क) समूहाच्या वितुष्टामुळे ड) बोली संपुष्टात आल्यामुळे

Option 4
Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

- 1 वर्णांचे उच्चारस्थानानुसार वर्गीकरण
Ans:
- 2 स्वराचे व्युत्पत्ती नुसार प्रकार
Ans:

3 सामाजिक चालीरिती किंवा पदधती

Ans:

4 बोली निर्मितीची कारणे

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 आजच्या मराठीतील स्वर संख्या स्पष्ट करा

Ans:

2 ध्वनी परिवर्तनाचे विशेष लिहा.

Ans:

3 बोलीची संकल्पना व स्वरूप स्पष्ट करा

Ans:

4 प्रमाण मराठी भाषेची वैशिष्ट्ये सांगा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 व्यंजन म्हणजे काय ते सांगून त्याचे प्रकार स्पष्ट करा.

Ans:

2 बोली म्हणजे काय ते सांगून बोलीचे विशेष स्पष्ट करा.

Ans:
